

การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

Development of Model Supervision of Teaching Thai Language in Educational
Institutions Under the Office of Buriram Primary Educational Service Area 4

สายฟ้า หาสีสุข¹

Saifa Haseesuk¹

โรงเรียนบ้านเมืองแก

Ban Muang Kae School

Author for Correspondence: Email sky.saifa20@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบองค์ประกอบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 3) พัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 กลุ่มตัวอย่างการศึกษาเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 136 คน โดยสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ และการศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความต้องการจำเป็นเรียงลำดับ ดังนี้ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผนและกำหนดทางเลือก การประเมินผลและรายงานผล และการปฏิบัติการนิเทศ 3) รูปแบบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้ ส่วนที่ 4 การประเมินผล และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ และผลการประเมินมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบ, การนิเทศ, การสอนภาษาไทย

Received:09/11/64 Revised:07/12/64 Accepted:10/12/64

Abstract

This research aimed to 1) study the components of Thai language teaching supervision in educational institutions, 2) study the desirable current conditions and the necessary needs of Thai language teaching supervision in educational institutions 3) development of model supervision of teaching Thai language in educational institutions under the office of Buriram primary educational service area 4. The sample group is divided into 2 groups. The first group 136 persons are School Administrators. Multi-stage random sampling is performed to select the sample group. The instrument is 5 scales questionnaire. The second group is used in the qualitative session. and study Qualitative data. The informants were 5 school administrators. The instrument in this stage is a structural interview protocol. This study employed arithmetic mean, standard deviation, PNI modified for ranking the desirable states for quantitative data and content analysis for qualitative data.

The results as follow; 1) The components of Supervision of Thai Language Teaching institutions of 4 components and the assessment in appropriateness was at high level. 2) The current circumstances with the whole picture were at medium level. The desirable characteristics with the whole picture were at highest level. The needs are arranged in the following order: Study of current condition Problems and needs, Planning and determine the choice, Evaluation and Report and Supervisory operations. 3) Development of Model Supervision of Teaching Thai Language in Educational Institutions Under the Office of Buriram Primary Educational Service Area 4 consists of 5 parts: Part 1 , Principles, Concepts and Objectives, Part 2 , Method of practice, Part 3 Guidelines for Application, Part 4 Evaluation and Part 5 Conditions for Success The results of the evaluation were found that the model was appropriate and possible at the high level.

Keywords: Development of Model, Supervision, Thai Language Teaching

บทนำ

การจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จจะต้องอาศัยกระบวนการสำคัญ 3 กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอนและกระบวนการนิเทศการศึกษา โดยเฉพาะกระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่คอยให้คำแนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพที่จะส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตรที่กำหนดไว้ และเป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 ที่กำหนดให้สถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัดเน้นให้มีการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและดำเนินการ อย่างต่อเนื่องโดยส่งเสริมให้หน่วยปฏิบัติเป็นที่ไว้วางใจของผู้รับบริการหรือเรียกว่ามีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556)

การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการหนึ่งที่จะต้องร่วมปฏิบัติการร่วมกันกับกระบวนการเรียนการสอนและกระบวนการบริหารการศึกษา ซึ่งกระบวนการนิเทศการศึกษาจะเป็นการทำงานที่มีขั้นตอน แต่ขาดระบบที่ชัดเจน ในการให้ความช่วยเหลือ แนะนำ หรือปรับปรุงพัฒนาให้แก่บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อให้สามารถดำเนินงานของตนไปได้ด้วยดี โดยผู้นิเทศควรเอาใจใส่ในการสำรวจตรวจสอบเพื่อดูแลแนะนำการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความสามารถในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นด้วยเหตุผลคือ (อัญชลี ธรรมวิจิตกุล, 2552) 1) สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ การศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วย 2) ความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นโดยไม่หยุดยั้ง กระบวนการเรียนรู้ก็เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา 3) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาขึ้นจำเป็นต้องได้รับการชี้แนะหรือการนิเทศการศึกษาจากผู้ชำนาญการโดยเฉพาะ 4) การศึกษาต้องต้องเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติจะต้องมีการควบคุมดูแลด้วยระบบการนิเทศการศึกษา 5) การศึกษาเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อน จำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ 6) การนิเทศการศึกษาเป็นงานที่มีความจำเป็นต่อความเจริญของงานของครู แม้ว่าครูจะได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีแล้วก็ตาม 7) การนิเทศการศึกษา มีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูในการเตรียมการจัดกิจกรรม 8) การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการทำให้ครูเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ (กิตติศักดิ์ แก้วบุตรดี และ อัจฉรา กิจเดช, 2561)

การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ประกอบด้วย การอ่าน การเขียน การฟังการดูและการพูด หลักการใช้ภาษา และวรรณคดีวรรณกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) เพื่อให้ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ได้มาตรฐานตามที่หลักสูตรกำหนด มีความรู้สึกรู้สึกลงมือปฏิบัติของตน สามารถนำความรู้ และประสบการณ์ไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สังคม และส่วน รวมได้ (กรมวิชาการ, 2553)

วารสารวิชาการแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

การนิเทศการสอนภาษาไทย มีจุดมุ่งหมายเพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาครูให้มีการปรับปรุงการเรียน การสอนและการศึกษาให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ดังที่ วัชร่า เล่าเรียนดี (2556) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศ คือ การปรับปรุงกระบวนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาความ เจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูที่ส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยอาศัยการนิเทศช่วยเหลือ แนะนำ ให้ ความรู้และการฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ การใช้และสร้างสื่อ นวัตกรรมด้าน การสอนและการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหรืองานใน วิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดตามเป้าหมาย และ กรองทอง จิร เดชากุล (2550) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศการสอนว่า ผู้บริหารหรือคณะกรรมการการนิเทศการ สอนควรมีความเข้าใจและปฏิบัติการนิเทศภายในร่วมกัน เพื่อพัฒนาความสามารถของครู ช่วยเหลือครูในการ จัดสรรสื่อตลอดจนพัฒนาการเรียนการสอน ให้ครูเกิดความเจริญงอกงามในวิชาชีพ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอน ภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 เพื่อทราบถึง องค์ประกอบ สภาพปัจจุบันสภาพพึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น พร้อมนำเสนอรูปแบบการนิเทศการสอน ภาษาไทยและผลการวิจัยในครั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาให้มีการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียน อันจะส่งผลในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) ศึกษาองค์ประกอบองค์ประกอบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา
- 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการนิเทศการสอนภาษาไทยใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
- 3) พัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling Technique) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling Technique) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) จำนวน 136 คน

ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.55-0.88

2.2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน เท่ากับ 0.95 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.97 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.55-0.88

2.3 แบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบฯ แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80-1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเหมาะสม เท่ากับ 0.92 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเป็นไปได้ เท่ากับ 0.95 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.56-0.88

3. การรวบรวมข้อมูล

ระยะที่1 ศึกษาองค์ประกอบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา ผู้วิจัยขอหนังสือจากโรงเรียนบ้านเมืองแก พร้อมแนบเค้าโครงวิจัยพร้อมแบบประเมินฯ ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยนำส่งด้วยตัวเองและได้รับแบบประเมินฯ ครบทุกฉบับ

ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผู้วิจัยขอหนังสือจากโรงเรียนบ้านเมืองแก ถึงกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลโดยส่งใช้ Google Form จำนวน 136 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน 123 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.44

ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากโรงเรียนบ้านเมืองแก ถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ ในการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ยกร่างรูปแบบแล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบยืนยันประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการพรรณนาวิเคราะห์

วารสารวิชาการแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ผลการวิจัย

1. องค์ประกอบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผนและกำหนดทางเลือก การปฏิบัติการนิเทศ และการประเมินผลและรายงานผล ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย
1.การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	4.00	0.00	มาก
2.การวางแผนและกำหนดทางเลือก	4.20	0.45	มาก
3.การปฏิบัติการนิเทศ	4.40	0.55	มาก
4.การประเมินผลและรายงานผล	4.20	0.45	มาก
โดยรวม	4.20	0.36	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ผลวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยองค์ประกอบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นพัฒนาการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

องค์ประกอบ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D	แปลความหมาย	$\bar{x}$	S.D	แปลความหมาย		
1.การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ	3.40	0.54	ปานกลาง	4.50	0.52	มาก	0.323	1
2.การวางแผนและกำหนดทางเลือก	3.48	0.73	ปานกลาง	4.55	0.54	มากที่สุด	0.307	2
3.การปฏิบัติการนิเทศ	3.44	0.75	ปานกลาง	4.45	0.50	มาก	0.294	4

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น พัฒนาการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D	แปล ความหมาย	$\bar{x}$	S.D	แปล ความหมาย		
4.การประเมินผลและ รายงานผล	3.42	0.55	ปานกลาง	4.44	0.55	มาก	0.298	3
โดยรวม	3.44	0.64	ปานกลาง	4.49	0.53	มาก	0.305	

จากตาราง 2 พบว่า สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความต้องการจำเป็นด้านที่มีค่าสูงที่สุด คือ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ รองลงมาคือ การวางแผนและกำหนดทางเลือก การประเมินผลและรายงานผล และการปฏิบัติการนิเทศ

3. พัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ดังตาราง 3

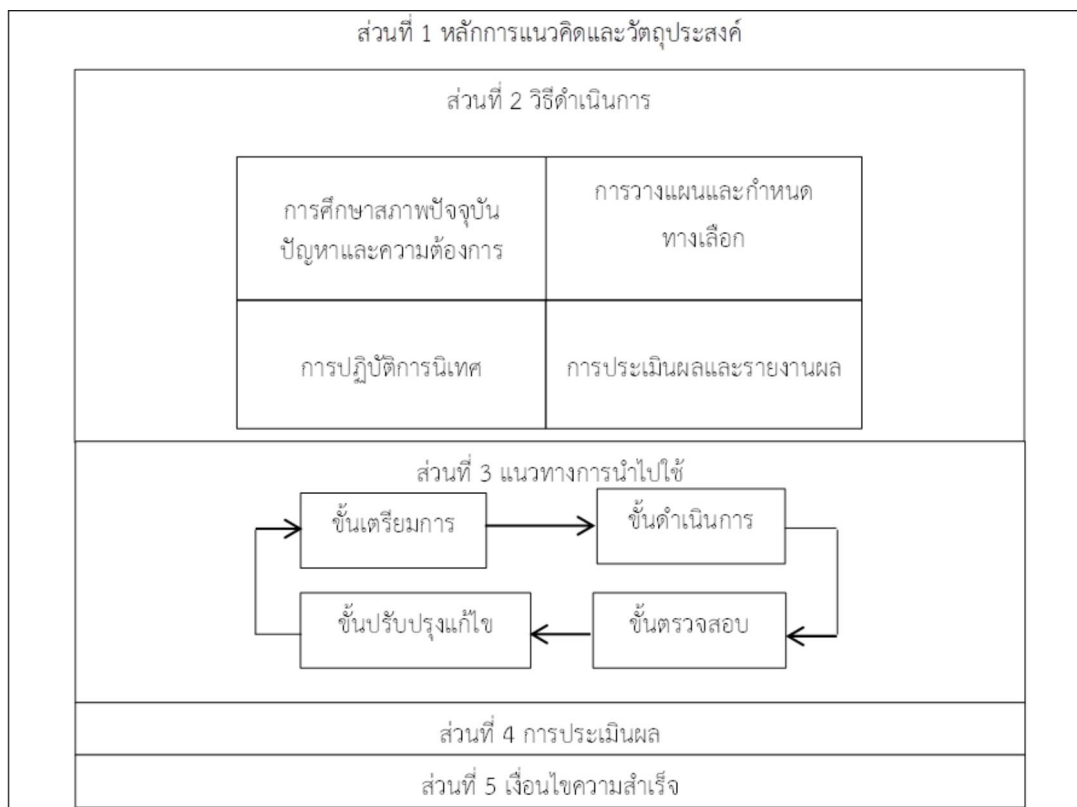
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

รูปแบบการนิเทศการสอน ภาษาไทยในสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและ วัตถุประสงค์	4.20	0.40	มาก	4.40	0.55	มาก
ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ	4.40	0.50	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้	4.20	0.40	มาก	4.20	0.40	มาก
ส่วนที่ 4 การประเมินผล	4.20	0.40	มาก	4.60	0.55	มาก
ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ	4.00	0.00	มาก	4.20	0.40	มาก
โดยรวม	4.20	0.34	มาก	4.40	0.49	มาก

จากตาราง 3 พบว่า รูปแบบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้ ส่วนที่ 4 การประเมินผล และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ และมีเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากรูปแบบดังภาพประกอบ 1

วารสารวิชาการแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน



ภาพประกอบ 1 รูปแบบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากการพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. องค์ประกอบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์แนวคิด การนิเทศการสอนภาษาไทย จากนักวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยว ได้ องค์ประกอบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พิจารณาประเมินความเหมาะสม ผลการประเมินพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ ดังที่ ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้เสนอแนวคิดของการนิเทศแบบชี้แนะ ดังนี้ การวางแผนหรือการเตรียมการก่อนให้คำชี้แนะ การดำเนินการให้การชี้แนะ และการประเมินผลหรือสรุปผลการ

นิเทศภายในแบบชี้แนะ อีกทั้ง Acheson and Gall (2003) ได้เสนอกระบวนการในการนิเทศการสอนไว้ดังนี้คือ จัดประชุมเพื่อวางแผน การสังเกตการสอน และการประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ

2) สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความต้องการจำเป็นเรียงลำดับดังนี้ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผนและกำหนดทางเลือก การประเมินผลและรายงานผล และการปฏิบัติการนิเทศ ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษามีการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวสู่การศึกษายุคใหม่มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงด้านกระบวนการทางความคิดเพื่อก่อให้เกิดสิ่งใหม่ที่แตกต่างกันและเป็นประโยชน์ขึ้นมา (McKeown, 2008) ซึ่งการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือ ชี้แนะและพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จ ท้นต่อสภาพ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อีกทั้งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเหลือสนับสนุนให้กระบวนการบริหาร และกระบวนการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษา ที่ต้องพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (หน่วยศึกษานิเทศก์, 2562) ดังที่ สมหวัง พันธะลี (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์ ผลศึกษาสภาพปัจจุบันพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับ จรรย์ น่วมมะโน (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ศึกษาสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ได้แก่ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการสรุปและประเมินผลการนิเทศ และ ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ

3) รูปแบบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้ ส่วนที่ 4 การประเมินผล และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ และผลการประเมินมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการแนวคิดจากหนังสือตำราของนักวิชาการสังเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบ การพัฒนารูปแบบทิตนา แหมมณี (2546), อีระ รุญเจริญ (2544) และ Keeves (1988) ได้องค์ประกอบรูปแบบ เพื่อใช้ในการพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 และผู้วิจัยได้ศึกษาการดำเนินการตามวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) อีโตชิ คูเมะ (2540), ปิทธิรศน์ พันธบุรยงค์ (2545), สมาน อัสวภูมิ (2541) ,สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554), Deming (1995) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) P คือ Plan หมายถึง การวางแผน 2) D คือ Do หมายถึง การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ 3) C คือ Check

วารสารวิชาการแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

หมายถึง การตรวจสอบหรือการเปรียบเทียบ 4) A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม แสดงด้วยแผนภาพ สอดคล้องกับภัณฑิรา สุปการ (2557) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21 พบว่า องค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม การนิเทศ การใช้เทคโนโลยี และการประเมินผล และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก อีกทั้งสอดคล้องกับสมหวัง พันระลี (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครู สำหรับศึกษานิเทศก์ พบว่า ผลการประเมินระบบการนิเทศฯ มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเมื่อนำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นปรากฏว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่อันดับ 1 แสดงให้เห็นว่า การนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคศตวรรษที่ 21 ดังนั้น ผู้บริหารในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายอย่างชัดเจนและขับเคลื่อนรูปแบบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำนโยบายและรูปแบบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 มาปฏิบัติมอบหมายงานตามโครงสร้างการบริหาร ส่งเสริม สนับสนุน นิเทศและติดตามการบริหารสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งนวัตกรรม แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน พบว่า ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเมื่อนำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นปรากฏว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่อันดับ 1 ควรมีการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปในเชิงลึกเพื่อการพัฒนาในด้านดังกล่าวให้มีการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น อาจเป็นการวิจัยในลักษณะโปรแกรมหรือกลยุทธ์ในการพัฒนา

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรองทอง จิระเดชากุล. (2550). คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและ มาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. ชุมชนสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิตติศักดิ์ แก้วบุตรี และอัจฉรา กิจเดช. (2561). QR CODE ในประเทศไทยและการประยุกต์ใช้ภายใน โรงพยาบาลในยุคไทยแลนด์ 4.0. Mahidol R2R e-Journal, 5(2), 51-59,กรกฎาคม-ธันวาคม.
- จรัญ น่วมมะโน. (2562) การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ การศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทศนา แหมมณี. (2546). 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2544). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- ปัทมรัตน์ พันธบุรุษย์. (2545). TQM ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี
- ภณทิรา สุภาร. (2557). รูปแบบการบริหารการจัดการนิเทศการศึกษา สำหรับศตวรรษที่21. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2556). ศาสตร์การนิเทศการสอนและการได้การพัฒนาวิชาชีพ : ทฤษฎีกลยุทธ์สู่การ ปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 12. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมหวัง พันธ์ลี. (2562). การพัฒนาระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็น พี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์. วิทยานิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและ พัฒนาการศึกษ บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมาน อัสวภูมิ. (2541). ที คิว เอ็มการบริหารทั่วทั้งองค์การ ในองค์การทางการศึกษา. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.

วารสารวิชาการแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557**. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2554). **หลักการ ทฤษฎีและแนวปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. (2562). **แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อัญชลี ธรรมวิจิตกุล. (2552). **เทคนิคการนิเทศ : ระบบพี่เลี้ยงและการให้คำปรึกษา**. <https://panchalee.wordpress.com/2009/03/30/supervision>. สืบค้นเมื่อ วันที่ 20 ตุลาคม 2562.
- อิโตชิ คูเมะ. (2540). **การบริหารจัดการคุณภาพ (MBQ)**. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- Acheson, K., & Gall, M. (2003). **Clinical supervision and teacher development: Preserve and in service applications (5" ed.)**. New York: John Wiley & Sons. Burton.
- Deming, E. W. (1995). **Out of the Crisis** (T. M. I. of T. for A. advanced E. study Center, Ed.). USA.
- Keeves P.J. (1 9 8 8). **Educational research, methodology and measurement: An international handbook**. Oxford: Pergamon Press.
- McKeown, M. (2008). **The truth about innovation**. London. Prentice Hall.